

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O
ORGANIZIRANOSTI I
STANJU LOVSTVA I RIBOLOVA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za poljoprivredu i
ruralni razvoj Osječko-baranjske županije*

Osijek, rujna 2016.

**INFORMACIJA O
ORGANIZIRANOSTI I STANJU
LOVSTVA I RIBOLOVA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

**1. PROBLEMATIKA I STANJE LOVSTVA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

1.1. UVOD

U Republici Hrvatskoj su Zakonom o lovstvu ("Narodne novine" broj 140/05., 75/09. 153/09., 14/14., 21/16., 41/16. i 67/16.) razvrstana lovišta na dvije vrste lovišta:

- vlastita lovišta (ustanovljena na vlastitom zemljištu) i
- zajednička lovišta (ustanovljena na ostalom zemljištu).

Gospodarenje lovištima temelji se na donesenim lovnogospodarskim osnovama koje se donose nakon ustanovljenja lovišta. Lovnogospodarska osnova utvrđuje gospodarenje lovištem u razdoblju od deset godina, odnosno od 01. travnja tekuće godine do 31. ožujka desete godine, a u skladu s mogućnostima biotopa te brojnosti i stanjem populacije divljači koja se uzgaja. Za zajedničko lovište lovnogospodarsku osnovu donosi lovoovlaštenik, a odobrava je nadležno Ministarstvo što je propisano člankom 43. stavak 3. Zakona o lovstvu.

Na području Osječko-baranjske županije broj lovaca učlanjenih u lovačke udruge po lovnim uredima je prikazana u tablici 1.

Tablica 1. Struktura lovačkih društava

Rbr.	Lovni ured	Broj društava	Broj lovaca	Napomena
1.	Baranja	22	588	21 lovozakupnik
2.	Donji Miholjac	15	312	6 lovozakupnika
3.	Đakovo	23	665	19 lovozakupnika
4.	Osijek	24	510	17 lovozakupnika
5.	Valpovo	9	256	8 lovozakupnika
6.	Našice	18	479	13 lovozakupnika
U K U P N O		111	2 810	84 lovozakupnika

Izvor: Lovачki savez Osječko-baranjske županije

1.2. ZAKUP LOVIŠTA

Zajednička lovišta se, temeljem članka 29. Zakona o lovstvu, daju u zakup putem javnog natječaja na 10 lovnih godina. S najpovoljnijim ponuditeljem Župan potpisuje ugovor o zakupu prava lova.

Ugovor se može na zahtjev lovozakupnika produljiti za isto razdoblje uz Prethodnu suglasnost nadležnog Ministarstva na podneseni zahtjev. Članak 30. stavak 5. Zakona o lovstvu propisuje da se Zahtjev za produljenje ugovora podnosi Županiji najranije u zadnjoj lovnoj godini, a najkasnije 120 dana prije isteka Ugovora. Odluku o produljenju donosi nadležno tijelo u roku 90 dana prije isteka Ugovora.

Lovačka društva, kojima je isticao ugovor o zakupu s danom 31. ožujkom 2016. godine, su tijekom svibnja i lipnja mjeseca 2015. godine podnijela zahtjeve Osječko-baranjskoj županije za produljenje ugovora o zakupu prava lova na narednih deset godina. Za 44 zajednička lovišta su isticali ugovori i to za lovišta s područja lovnih ureda Đakovo, Osijek, Donji Miholjac i Valpovo.

Nakon pribavljanja Prethodne suglasnosti Ministarstva Odluku o produljenju ugovora o zakupu lovišta donosi Skupština Osječko-baranjske županije, a materijal je pušten u proceduru na usvajanje.

Ugovor o zakupu prava lova nije produljen Lovačkom društvu "Sokol" Višnjevac jer nisu ispunjavali uvjete za produljenje ugovora.

U tablici 2. prikazana su lovišta s njihovim površinama, godišnjom lovozakupninom, kao i podaci o lovozakupniku pojedinog lovišta.

Tablica 2. Pregled zakupljenih zajedničkih lovišta na području Osječko-baranjske županije

Lovište broj	Površina (ha)	Godišnja lovozakupnina (kn)	Lovozaupnik
XIV/101 - "Levanjska Varoš"	2291	4.397,00	LD "Kuna" Levanjska Varoš
XIV/102 - "Lapovci"	1009	2.297,00	LD "Vepar" Trnava
XIV/103 - "Trnava"	2560	3.109,00	LD "Vepar" Trnava
XIV/104 - "Selci Đakovački"	3244	6.222,00	LD "Srndać" Selci Đakovački
XIV/105 - "Đakovo"	4081	8.922,00	LD "Jelen" Đakovo
XIV/106 - "Satnica Đakovačka"	1950	3.477,00	LD "Fazan" Đakovačka Satnica
XIV/107 - "Gorjani"	4250	6.201,00	LD "Lisica" Gorjani
XIV/108 - "Potnjani"	1546	3.512,00	LD "Fazan" Potnjani
XIV/109 - "Drenje"	5051	13.488,00	LD "Sokol" Drenje
XIV/110 - "Bračevci"	3567	9.759,00	LD "Jelen" Bračevci
XIV/111 - "Punitovci"	2888	5.591,00	LD "Lisica" Punitovci
XIV/112 - "Tomašanci - Ivanovci"	2750	3.673,00	LD "Garov Dol" Tomašanci, Ivanovci
XIV/113 - "Viškovci"	4565	8.328,00	LD "Jarebica" Viškovci-Forkuševci-Široko polje
XIV/114 - "Semeljci"	5924	9.754,00	LD "Zec" Semeljci
XIV/115 - "Kešinci"	2268	5.819,00	LD "Srndać" Kešinci
XIV/116 - "Vrbica"	4302	8.195,00	LD "Orao" Vrbica
XIV/117 - "Budrovci"	2940	9.759,00	LD "Fazan" Budrovci
XIV/118 - "Piškorevci"	2871	6.096,00	LD "Jastreb" Piškorevci
XIV/119 - "Strizivojna"	2508	7.742,00	LD "Fazan" Strizivojna
XIV/121 - "Josipovac"	3829	3.013,00	LD "Jastreb" Josipovac-Višnjevac-Retfala
XIV/122 - "Čepin"	4690	6.157,00	LD "Čepin" Čepin
XIV/123 - "Čepinski Martinci"	2817	8.184,00	LD "Jastreb" Čepinski Martinci
XIV/124 - "Beketinci"	1529	2.293,00	LD "Zec" Beketinci
XIV/125 - "Vuka"	2434	8.021,00	LD "Kuna" Vuka
XIV/126 - "Vladislavci"	4232	7.674,00	LD "Kobac" Vladislavci
XIV/127 - "Livana"	3082	8.549,00	LD "Prepelica" Osijek
XIV/128 - "Antunovac"	4812	6.162,00	LD "Jarebica" Antunovac
XIV/129 - "Ernestinovo"	3702	14.100,00	LD "Tomin hrast" Osijek
XIV/130 - "Laslovo"	3190	21.660,00	LD "Fazan" Laslovo

XIV/131 - "Silaš"	1485	5.800,00	LD "Orao" Silaš
XIV/132 - "Osijek"	6385	5.341,00	LD "Mursa" Osijek
XIV/133 - "Tenja"	6087	8.970,00	LD Sokol Tenja
XIV/134 - "Sarvaš"	4227	3.220,00	LD "Jelen" Sarvaš
XIV/135 - "Aljmaš"	1076	2.890,00	LD "Vepar" Aljmaš
XIV/136 - "Dalj"	5577	18.400,00	LD "Patka" Dalj
XIV/137 - "Erdut"	2343	9.320,00	LD "Srtnjak" Erdut
XIV/138 - "Koška"	8158	21.050,00	LD "Sokol" Koška
XIV/139 - "Podravska Moslavina"	7148	15.242,00	LD "Šljuka" Podravska Moslavina
XIV/140 - "Donji Miholjac"	6723	10.383,00	LD "Vidra" Donji Miholjac
XIV/141 - "Golinci"	4322	8.687,00	LD "Kobac" Golinci
XIV/142 - "Magadenovac"	6684	17.100,00	LD "Sokol" Magadenovac
XIV/143 - "Podgajci Podravski"	4818	7.914,00	LD "Fazan" Podgajci Podravski
XIV/144 - "Belišće"	6729	13.764,00	LD "Vepar" Belišće
XIV/145 - "Zelčin"	5314	14.841,00	LD "Jelen" Zelčin
XIV/146 - "Valpovo"	3798	8.183,00	LD "Šljuka" Valpovo
XIV/147 - "Ladimirevci"	1855	6.328,00	LD "Srtnjak" Ladimirevci
XIV/148 - "Bizovac"	3218	7.249,00	LD "Fazan" Bizovac
XIV/149 - "Habjanovci"	3793	7.268,00	LD "Lug" Habjanovci
XIV/150 - "Šag-Nard"	2314	6.474,00	LD "Prepelica" Šag-Nard
XIV/151 - "Petrijevci"	6223	13.546,00	LD "Jastreb" Petrijevci
XIV/152 - "B.P. Selo"	2656	12.750,00	LD "Fazan" B.P. Selo
XIV/153 - "Bolman"	3021	10.000,00	LD "Jelen" Bolman
XIV/154 - "Jagodnjak"	4596	13.670,00	LD "Jelen" Jagodnjak
XIV/155 - "Darda"	8655	29.430,00	LD "Fazan" Darda
XIV/156 - "Bilje"	2305	8.450,00	LD "Srtnjak" Bilje
XIV/157 - "Lug"	3260	14.850,00	LD "Fazan" Lug
XIV/158 - "Kneževi Vinogradi"	6241	21.530,00	LD "Srndać" K. Vinogradi
XIV/159 - "Zmajevac"	3493	43.750,00	LD "Lovac" Zmajevac
XIV/160 - "Karanac"	2926	4.140,00	LD "Srndać" Karanac
XIV/161 - "Čeminac"	2948	8.200,00	LD "Jarebica" Čeminac
XIV/162 - "Beli Manastir"	3356	9.740,00	LD "Srndać" Beli Manastir
XIV/163 - "Luč"	2119	8.050,00	LD "Vidra" Luč
XIV/164 - "Branjin Vrh"	2523	9.450,00	LD "Sokol" Branjin Vrh
XIV/165 - "Popovac"	2669	12.270,00	LD "Jastreb" Popovac
XIV/166 - "Branjina"	2486	12.600,00	LD "Zec" Branjina
XIV/167 - "Duboševica"	3949	19.460,00	LD "Belje" Duboševica
XIV/168 - "Batina"	1420	4.460,00	LD "Fazan" Batina
XIV/169 - "Topolje"	5561	24.870,00	LD "Sokol" Topolje
XIV/170 - "Grabovac"	2964	4.960,00	LD "Sokol" Grabovac
XIV/172 - "Šaptinovci"	3038	4.147,00	LD "Jazavac" Šaptinovci
XIV/173 - "Feričanci"	2516	3.204,00	LD "Vidra" Beljevina
XIV/174 - "Đurđenovac"	3654	4.937,00	LD "Kuna" Đurđenovac
XIV/175 - "Donja Motičina"	1456	1.881,00	LD "Zec" Donja Motičina
XIV/176 - "Ribnjak"	3669	5.306,00	LD "Galeb" Našice
XIV/177 - "Jelisavac"	1783	2.443,00	LD "Sokol" Jelisavac
XIV/178 - "Vukojevci"	1181	2.088,00	LD "Srndać" Mark. Našički

XIV/179 - "Podgorač"	3688	5.792,00	LD "Vepar 1946" Podgorač
XIV/180 - "Budimci"	4843	6.102,00	LD "Fazan" Budimci
XIV/181 - "Našice"	1390	1.701,00	LD "Jelen" Našice
XIV/182 - "Valenovac"	2496	3.942,00	LD "Jelen" Našice
XIV/183 - "Granice"	2059	3.900,00	LD "Jastreb" Ostrošinci
XIV/184 - "Kopačevo"	1618	8.354,00	LD "Jelen" Kopačevo
XIV/185 - "Vardarac"	1990	8.354,00	LD "Vepar" Vardarac
XIV/186 - "Marijanci"	3227	10.000,00	LD "Jelen" Marijanci
UKUPNO	306213	771 499,00	

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Ukupne površine na kojima se, temeljem članka 9. stavak 2. Zakona o lovstvu, ne ustanovljuju lovišta, a nalaze se unutar opisanih granica lovišta na području Osječko-baranjske županije iznose oko 39 271 ha (ograđeni rasadnici, voćnjaci, vinogradi, pašnjaci, minirane površine i građevinsko zemljište), a po lovnim uredima to iznosi: Đakovo 5 479 ha, Osijek 13 421 ha, Donji Miholjac 2 400 ha, Valpovo 3 871 ha, Beli Manastir 10 780 ha, Našice 3 500 ha. Površine na kojima se ne ustanovljuju lovišta se mijenjaju, jer se deminiranjem miniranih površina povećavaju lovne površine, a nelovne smanjuju.

1.3. STANJE U LOVSTVU

Problematika u zajedničkim lovištima

Kao posljedica povećane populacije, većinom jelenske divljači, javljaju se velike štete na poljoprivrednim kulturama. Ovaj problem je najviše izražen na području Baranje. Štete su za sada najveće na proizvodnim površinama Belja d.d. Darda. U zadnjih nekoliko godina su lovačka društva s tvrtkom Belje d.d. Darda i Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima nalazila rješenja oko rješavanja problema naknade štete, problem će biti još izraženiji jer se populacija divljači povećava brže nego ranije. Brojnost je velika pa time i godišnji prirast u populaciji.

Međutim, nadležno Ministarstvo je odobrilo pojedinim lovačkim društvima povećani odstrjel jelenske divljači. To je jedna od mjera za kao pokušaj smanjenja šteta i kontrole brojnog stanja divljači. Brojno stanje se na ovaj način neće smanjiti jer je odstrjel u velikoj mjeri manji nego prirast.

U lovištima na području Osječko-baranjske županije se javio i problem povećane populacije čagalja. Čagalj nema prirodnog neprijatelja pa se brzo razmnožava. Teško ga je uloviti jer je lukav i noću izlazi. Čini štete na divljači kojom se hrani. Čagalj naročito negativno utječe na srneću divljač, zečeve i fazane, a primjećuje se i manji broj lisica u lovištima gdje je čagalj prisutan.

Program za unaprjeđenje lovstva na području Osječko-baranjske županije

Program unaprjeđenja lovstva na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 8/11. i 2/13.) (u daljnjem tekstu: Program) u razdoblju 2011.- 2015. godine obuhvaća projekte koji će se provoditi tijekom razdoblja važenja Programa, a radi stvaranja uvjeta za nastavak unaprjeđenja stanja u lovstvu u lovištima Osječko-baranjske županije, iz dijela sredstava ostvarenih temeljem članka 27. stavak 2. Zakona o lovstvu.

Cilj donošenja ovoga Programa olakšao bi korisnicima potpora provedbu potrebnih aktivnosti i zahvata koji su neophodni u gospodarenju lovištima i s divljači (povećanje brojnog stanja divljači, popravljivanje starosne, spolne, dobne i trofejne strukture divljači, popravljivanje stanišnih uvjeta za divljač i dr.), kojim se doprinosi razvoju i unaprjeđenju lovstva na području Osječko-baranjske županije.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je Odluku o potporama za unaprjeđenje lovstva na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/14.) temeljem Programa o unaprjeđenju lovstva na području Osječko-baranjske županije.

Navedenom Odlukom uređuju se uvjeti, način i postupak dodjele nepovratnih sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije u projekte koji imaju za cilj unaprjeđenje lovstva na području Osječko-baranjske županije. Pravo na potpore podrazumijeva dodjelu nepovratnih sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije osiguranih za svaku godinu provedbe Programa.

Potpore se dodjeljuje za projekte koji imaju za cilj unaprjeđenje lovstva:

- a) Opremanje hladnjača za prihvata mesa,
- b) Kupovina zemljišta za osnivanje remiza za divljač,
- c) Razvoj i unaprjeđenje lovnog turizma,
- d) Unaprjeđenje lovnih infrastrukture i nabava opreme za sprječavanje šteta od divljači,
- e) Ozakonjenje lovačkih kuća,
- f) Sudjelovanje na manifestacijama.

Objava javnih poziva

U Glasu Slavonije od 30. travnja 2015. godine su objavljeni javni pozivi za prikupljanje zahtjeva za dodjelu potpora za projekte koji imaju za cilj unaprjeđenje lovstva na području Županije i to za kupovinu zemljišta za osnivanje remiza za divljač, opremanje hladnjača za prihvata mesa, razvoj i unaprjeđenje lovnog turizma i ozakonjenje lovačkih kuća.

Osim navedenih projekata, koji su predviđeni Odlukom, Osječko-baranjska županija sudjelovala je do sada u:

- liječenju jelena običnog koji je zaražen velikim američkim metiljom,
- postavljanju znakova divljač na cesti.

- a) Opremanje hladnjača za prihvata mesa

Zakonom o veterinarstvu ("Narodne novine" broj 82/13.) propisano je da divljač nakon odstrjela podliježe (njihovi trupovi i dijelovi trupa i meso) veterinarsko - zdravstvenom pregledu i kontroli. Ovlaštenik prava lova obavezan je odstrijeljenu divljač prijaviti nadležnoj ovlaštenoj organizaciji u roku 12 sati nakon odstrjela radi obavljanja pregleda i kontrole. Veterinarsko-zdravstvenim pregledom i kontrolom utvrđuje se zdravstvena ispravnost proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi, koji se potom obilježavaju na propisani način. Objekti za rasijecanje, obradu mesa divljači i hlađenje moraju udovoljavati propisanim veterinarsko - zdravstvenim uvjetima.

Pregled i kontrola uključuje laboratorijske pretrage na rezidue te ostale onečišćivače biološkog i kemijskog podrijetla, škodljive za ljudsko zdravlje, te kakvoću i tehničke normative i druge propise ukoliko je to posebnim zakonom propisano.

Za rasijecanje i obradu mesa, hlađenje i skladištenje mesa, dok se ne završe potrebne pretrage i kontrole, lovačka društva bi bila dužna osigurati financijska sredstva koja će vlasnik objekta potraživati za navedenu uslugu. Lovačka društva koja su lovozakupnici zajedničkih lovišta na području Osječko-baranjske županije ne mogu postupati sukladno zakonskim odredbama zbog nedostatka financijskih sredstava. Da bi lovačka društva mogla postupati prema navedenom morala bi imati svoje prostorije za hlađenje, rasijecanje i skladištenje mesa, u kojima bi se meso nalazilo dok se ne naprave kontrole. Za to bi bilo potrebno investirati u objekte, međutim za te investicije društva nemaju potrebna financijska sredstva.

Intenzitet potpore iznosi 50% od ukupne vrijednosti ulaganja, a najviši iznos je 50.000,00 kuna po zahtjevu.

U programskom razdoblju od 2005. - 2010. godine odobreno je 8 zahtjeva za opremanje hladnjača, te odobreno ukupno 400.000,00 kuna, dok je u periodu od 2011. - 2014. godine je bio odobren jedan zahtjev i odobreno je 50.000,00 kuna. U 2015. godini je bio odobren jedan zahtjev od tri podnesena, te je odobreno 50.000,00 kuna.

b) Kupovina zemljišta za osnivanje remiza za divljač

Svake godine divljač koja se nalazi unutar zajedničkih lovišta počinu velike štete na poljoprivrednim usjevima, kao i na voćnjacima. Kako je naša Županija najvećim dijelom pokrivena poljoprivrednim obradivim površinama, tako su i lovišta prekrivena obradivim poljoprivrednim površinama. Budući da se poljoprivredne površine obrađuju, time je divljači sužen životni prostor u kojem može imati sve potrebno za zadržavanje u lovištima. Osim navedenog, veliki se problemi javljaju krčenjem sve drvenaste vegetacije, kako u poljima tako i u kanalima čime divljač gubi svoje prirodne zaklone. Radi navedenog lovačka društva bi trebala kupovati zemljišta koja se ne bi obrađivala, već bi se ostavljala kao prirodna staništa.

Intenzitet potpore iznosi 50% od ukupne vrijednosti ulaganja, a najviši iznos je 10.000,00 kuna po zahtjevu.

U programskom razdoblju od 2005. - 2010. godine odobreno je 36 zahtjeva za kupovina zemljišta za osnivanje remiza za divljač, te odobreno ukupno 330.034,05 kuna, dok je u periodu od 2011. - 2015. godine je bilo odobreno 18 zahtjeva i odobreno je 170.150,00 kuna.

Tablica 3. Pregled dodijeljenih potpora u 2015. godini

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2015	"Orao" Vrbica	6.000,00
	"Vepar" Belišće	10.000,00
	"Vepar" Vardarac	20.000,00
Ukupno		36.000,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

c) Razvoj i unaprjeđenje lovnog turizma

U cilju razvoja lovnog turizma na području Županije potrebno je obnoviti i izgraditi smještajne kapacitete lovačkih domova i lovačkih kuća. Provedbom ovog Projekta, ponuda davatelja usluga u lovstvu podigla se na višu razinu i na taj način su se ispunili uvjeti za davanje cjelokupne usluge zainteresiranim lovcima, te je sama predstava lovnog turizma najbolja na samom terenu lovišta.

Lovački smještajni kapaciteti su tijekom ratnih djelovanja u Domovinskom ratu devastirani, uništeni i dobrom mjerom srušeni, te su lovozakupnici preuzimanjem lovišta nakon mirne reintegracije zatekli ruševine. Objekte su lovačka društva sukladno svojim mogućnostima, pokušala koliko koliko dovesti u nekakvo stanje za njihove osnovne potrebe u vidu mjesta za okupljanje pred lov ili mjesta gdje mogu organizirati druženje. Za drugo ovi objekti ne zadovoljavaju kriterije jer članarine iz kojih se lovačka društva financiraju nisu dostatne za ovakve kapitalne investicije, te im je potrebna financijska pomoć za realizaciju projekata koji su potrebni za opstojnost lovstva.

Ista je situacija i sa zakupnicima i koncesionarima državnih lovišta koji bi trebali izgraditi svoje smještajne kapacitete za prijem gostiju te na taj način zaokružili svoju ponudu u lovištu, kako korisnici usluga ne bi trebali smještaj tražiti izvan lovišta.

Intenzitet potpore iznosi 50% od ukupne vrijednosti ulaganja, a najviši iznos je 30.000,00 kuna po zahtjevu.

U programskom razdoblju od 2005. - 2010. godine odobreno je 4 zahtjeva za Razvoj i i unaprjeđenje lovnog turizma, te odobreno ukupno 120.000,00 kuna, dok je u periodu od 2011. - 2015. godine je bilo odobreno 33 zahtjeva i odobreno je 770.787,00 kuna.

Tablica 4. Pregled dodijeljenih potpora u 2015. godini

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2015	"Fazan" Laslovo	28.405,00
	"Fazan" Laslovo	3.328,00
	"Fazan" Strizivojna	3.880,00
	HŠ UŠP Osijek	30.000,00
	HŠ UŠP Osijek	1.820,30
	HŠ UŠP Osijek	17.326,00
Ukupno		84.759,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

d) Unaprjeđenje loвне infrastrukture i nabava opreme za sprječavanje šteta od divljači

Daljnji razvoj lovstva i lovnog turizma, nametnuo je potrebu ulaganja u lovnu infrastrukturu u lovištima, kao i opremu za sprječavanje nastajanja štete od divljači, kao i organiziranje i sudjelovanje na manifestacijama koje su vezane lovstvo.

Prateći rad lovačkih društava na području Županije vidljivo je da lovačka društva sve više ulažu u obnovu loвне infrastrukture u lovištima. Lovnu infrastrukturu u lovištu osim čeka i drugih objekata čine i pojilišta i hranilišta kojima je svrha osiguranje uvjeta za postavljanje dovoljne količine hrane i vode za divljač u lovištu. Lovačka društva zbog sve većih šteta od divljači na poljoprivrednim kulturama i trajnim nasadima koji su unutar lovišta nabavljaju i potrebnu opremu za sprječavanje tih šteta. Međutim, lovačka društva imaju ograničene financijske kapacitete, stoga se predlaže da se dio sredstava ostvarenih od lovozakupnine, koristi za potpore lovačkim društvima za prethodno navedene namjene.

Intenzitet potpora iznosi do 50% od ukupne vrijednosti izvršenog ulaganja, a maksimalno 5.000,00 kuna.

U periodu od 2014. - 2015. godine godini je odobreno 9 zahtjeva i odobreno je 31.979,00 kuna.

Tablica 5. Pregled dodijeljenih potpora od 2015. godine

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2015.	"Belje" Duboševica	3.750,00
	"Jelen" Jagodnjak	1.731,00
	"Srndać" Karanac	1.477,00
	"Sokol" Topolje	5.000,00
	"Fazan" Darda	2.670,00
Ukupno		14.628,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

e) Ozakonjenje lovačkih kuća

Bogatstvo naših lovišta potrebno je predstaviti domaćim i stranim lovcima, a najbolji način za to je kroz jedan od oblika selektivnog turizma, odnosno lovni turizam. Da bi se lovni turizam na području Županije razvijao potrebno je legalizirati nezakonito izgrađene lovačke kuće, koje su lovačka društva izgrađivala unazad nekoliko desetaka godina.

Izvori financiranja lovačkih društava su članarine lovaca, koje nisu dostatne za provedbu postupka legalizacije izgrađenih objekata s toga im je potrebna financijska pomoć, koju mogu ostvariti kroz realizaciju ovoga Projekta.

Osim lovačkih društava koji su zakupnici prava lova u zajedničkim lovištima na području Županije i zakupnici i koncesionari državnih lovišta trebali bi urediti i izgraditi svoje smještajne kapacitete za prijem gostiju, te na taj način zaokružili svoju ponudu u lovištu, kako korisnici usluga ne bi smještaj morali tražiti izvan lovišta, te gubili vrijeme na putovanja do mjesta gdje bi lovili.

Kako bi osigurali potrebne kapacitete za smještaj gostiju, Županija već daje potpore za izgradnju i uređenje lovačkih kuća, te uz ovaj Projekt: Ozakonjenje lovačkih kuća osigurava sve potrebne uvjete za razvoj lovstva, kao jednog od oblika turističke ponude Županije.

Intenzitet potpore iznosi 50% od ukupne vrijednosti izvršenog ulaganja, a najviši iznos je 10.000,00 kuna.

U periodu od 2014. - 2015. godine godini je odobreno 5 zahtjeva i odobreno je 43.252,00 kuna.

Tablica 6. Pregled dodijeljenih potpora od 2015. godine

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2015.	LD "Jastreb" Popovac	10.000,00
	LD "Jastreb" Josipovac	8.830,00
Ukupno		18.830,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Potrebno je istaknuti kako do sada nije bilo podnesenih zahtjeva za ovu potporu iz razloga što je dosta pokrenutih postupaka za ozakonjenje objekata u postupku i nisu još riješeni. Nakon rješavanja postupka će lovačka društva podnositi zahtjeve.

f) Sudjelovanje na manifestacijama

Važnu ulogu u promicanju lovstva, kao i u predstavljanje potencijala u lovnom turizmu sigurno imaju razne manifestacije, stoga se potpore dodjeljuju za organiziranje manifestacija i sudjelovanje na njima. Pod manifestacijama se podrazumijevaju: sajmovi, festivali, smotre, natjecanja i druge slične manifestacije od značaja za razvoj i unaprjeđenje lovstva, te predstavljanje Županije kao aktivnog sudionika u razvoju lovstva. Predlaže se da se potpora odobrava za troškove vezane uz zakup izložbenog prostora kao i druge opravdane troškove koji su u neposrednoj vezi s manifestacijom.

Intenzitet potpore iznosi 50% opravdanih troškova organizatora, odnosno sudionika manifestacije. Najviši iznos potpore je za organizatora manifestacija do 30.000,00 kuna, a za sudionika manifestacije do 5.000,00 kuna.

U periodu od 2014. - 2015. godine godini je odobreno 16 zahtjeva i odobreno je 107.500,00 kuna.

Tablica 7. Pregled dodijeljenih potpora od 2015. godine

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2015.	"Kinološko društvo Osijek"	2.000,00
	"Kinološko društvo Osijek"	1.500,00
	Matični klub "Hrvatski ovčar" Đakovo	3.000,00
	Rogisti Osječko-baranjske županije	5.000,00
	"Fazan" Bizovac	4.000,00
	"Fazan" Bizovac	3.000,00
	"Trofej" Osijek	3.000,00
	"Jelen" Zelčin	3.000,00
	Lovački savez Osječko-baranjske županije	3.000,00
	Lovački savez Osječko-baranjske županije	30.000,00
Ukupno		57.500,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Istraživanje Velikog metilja na populaciji jelena običnog u Osječko-baranjskoj županiji

Fascioloidoza je invazijska bolest uzrokovana Velikim (američkim) jetrenim metiljem *Fascioloides magna*. Izvorno je bolest jelenske divljači na sjeverno američkom kontinentu, gdje su najčešći domaćini bjelorepi jelen, crnorepi jelen, obični jelen i sob. Ipak, bolest je prvi puta dijagnosticirana u Europi, u Italiji 1875. godine, gdje su desetak godina prije uvezeni američki vapiti jelena. Iako su izvorni i prirodni domaćini uglavnom jelena na američkom kontinentu.

Prema dosadašnjim istraživanjima fascioloidoza je široko rasprostranjena u Sjevernoj Americi, dok je na europskom kontinentu prijavljena u Italiji, Njemačkoj, Poljskoj, Austriji, Češkoj, Slovačkoj i Mađarskoj, gdje se pojavila i proširila kao posljedica nekontroliranog i vremenski nepoznatog uvoza alohtonih vrsta jelena. Invazija ovim parazitom potencijalna je opasnost i za domaću stoku, koja predstavlja konačnog domaćina za ovog nametnika.

Slijedeći migracijske putove divljači, posebice jelena običnog, za očekivati je bilo da će se rasprostranjenost ove parazitoze, prije ili kasnije, proširiti na područje Republike Hrvatske. U siječnju 2000. godine odstrjeljen je prvi jelen slabije konstitucije na području šumarije Tikveš u Baranji, kojem su pri patološko-anatomskoj pretrazi jetre izolirani i prvi puta u Hrvatskoj identificirani metilji *Fascioloides magna*.

Osječko-baranjska županija je prepoznala opasnost ovoga nametnika te je 2004. godine sufinancirala projekt Epizootiološka istraživanja metiljavosti - fascioloidoza jelena običnog u Osječko-baranjskoj županiji (projekt je radio Poljoprivredni fakultet u Osijeku).

Bolest je u Hrvatskoj prisutna već niz godina i još se nije pristupilo njenom sustavnom suzbijanju, a u međuvremenu se proširila iz Baranje i na Slavoniju (Našice, Đakovo), kao i na Vukovarsko-Srijemsku, Brodsko-posavsku i Virovitičko-podravsku županiju. Ovom bolešću ozbiljno je narušen zdravstveni i uzgojni status jelenske divljači, koja osim što našim krajevima daje mondeni izgled, predstavlja i važan gospodarski resurs, pa ga je neophodno sačuvati. To je nemoguće bez sustavnog nadzora i liječenja, što implicira i značajnim financijskim sredstvima, koja nadilaze mogućnosti Proračuna, s toga je sredstva potrebno tražiti na državnoj razini ili iz predpristupnih fondova Europske unije.

Kako je već ranije navedeno Osječko-baranjska županija se s "Hrvatskim šumama" d.o.o. Upravom šuma Podružnicom Osijek uključila u liječenje ove bolesti, te dodjeljivala sredstva za liječenje jelena običnog od navedene bolesti. U vremenskom periodu od 2004.-2015. Županija je dodijelila 850.000,00 kuna. U 2015. godini je odobreno 50.000,00 kuna.

Postavljanje znakova divljač na cesti

Svake godine u prometu strada znatan broj divljači. Postavljanjem znakova na kritičnim prijelazima divljači preko prometnica upozorit će se vozače motornih vozila da na tom mjestu moraju prilagoditi brzinu kretanja vozila zbog opasnosti prelaska divljači. Postavljanjem ovih znakova smanjit će se broj stradale divljači na prometnicama, a samim time će biti i manje šteta na motornim vozilima.

Izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu je izmijenjen članak 86. stavak 3. koji propisuje "Odgovornost za štetu na vozilima snosi vozač ukoliko nije prilagodio brzinu kretanja uvjetima na cesti, tako da može pravovremeno postupiti po prometnom pravilu ili znaku, a u protivnom pravna osoba koja gospodari prometnicom na kojoj je nastala šteta. Iznimno od ove odredbe štetu snosi ovlaštenik prava lova, ako je šteta uvjetovana vršenjem lova".

Lovačka društva su pravnim osobama koja gospodare prometnicama dostavljala podatke o učestalim mjestima prijelaza divljači preko ceste gdje se događaju naleti vozila na divljač, te su iste pravne osobe znakove na ta mjesta postavljale ili su premještale postojeće znakove s mjesta gdje naleti nisu česti, kako bi na taj način upozorili vozače motornih vozila na opasnosti prijelaza divljači preko prometnica.

Ocjena trofeja odstrijeljene divljači

Povjerenstvo za ocjenjivanje trofeja divljači stečenih u zajedničkim lovištima obavilo je ocjenjivanje trofeja divljači za lovnu 2015./16. godinu gdje su ukupno su ocijenili 783 trofeja razne divljači od čega je ukupno iznosi 191 ocijenjenih trofeja u medalji.

Tablica 8. Tabelarni pregled ocijenjene divljači po Lovnim uredima

Red br.	Lovni ured	jelen 	srnjak 	vepar 	ostalo	Ukupno
1.	Baranja	80	139	40	15	274
2.	D. Miholjac	6	52	8	4	70
3.	Đakovo	2	111	12	6	131
4.	Osijek	3	98	10	9	120
5.	Valpovo	1	87	8	2	96
6.	Našice	7	67	15	1	90
	Ukupno	99	554	93	37	783

Izvor: Lovачki savez Osječko-baranjske županije

U tablicama je dat prikaz najboljih trofeja jelenske divljači, srneće divljači, svinja divljih, čaglja, jazavca i lisice odstrijeljenih u lovnoj godini 2015/16.

Tablica 9. Jelenska divljač - rogovi

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Miroslav Pauzar	XIV/166 -"Branjina"	226,71	Z
2.	Janoš Robert Kosik	XIV/167 -"Duboševica"	225,19	Z
3.	Ivan Cvitanović	XIV/167 -"Duboševica"	223,76	Z
4.	Tibor Korožc	XIV/167 -"Duboševica"	218,39	Z
5.	Zelimir Jurak	XIV/166 -"Branjina"	217,11	Z
6.	Milan Drobac	XIV/167 -"Duboševica"	216,97	Z
7.	Vatroslav Škrnjug	XIV/156 -"Bilje"	213,81	Z
8.	Silard Lazar	XIV/185 -"Vardarac"	211,18	Z
9.	Andras Szerdameli	XIV/167 -"Duboševica"	210,43	Z
10.	Ante Todorčić	XIV/167 -"Duboševica"	209,74	S
11.	Dalibor Omrčen	XIV/156 -"Bilje"	208,72	S
12.	Irena Krizmarić	XIV/155 -"Darda"	207,78	S
13.	Dubravko Hoić	XIV/155 -"Darda"	207,15	S
14.	Tibor Korožc	XIV/167 -"Duboševica"	206,91	S
15.	Andrej Filipić	XIV/166 -"Branjina"	205,79	S
16.	Stevan Čugalj	XIV/154 -"Jagodnjak"	205,70	S
17.	Ivan Cvitanović	XIV/167 -"Duboševica"	205,17	S
18.	Krešo Dundović	XIV/166 -"Branjina"	204,07	S
19.	Viktor Horvat	XIV/185 -"Vardarac"	202,47	S
20.	Andrej Filipić	XIV/166 -"Branjina"	202,47	S
21.	Stipan Janković	XIV/169 -"Topolje"	198,86	S
22.	Damir Damjanov	XIV/167 -"Duboševica"	198,78	S
23.	Silard Lazar	XIV/185 -"Vardarac"	198,09	S
24.	Ljudevit Kolar	XIV/159 -"Zmajevac"	197,70	S
25.	Viktor Vučić	XIV/158 -"Kn. Vinogradi"	197,56	S
26.	Petar Piskac	XIV/157 -"Lug"	195,65	S
27.	Domin Stanušić	XIV/132 -"Osijek"	195,27	S
28.	Holman František	XIV/155 -"Darda"	194,90	S

29.	Ivica Podboj	XIV/184 -"Kopačevo"	194,42	S
30.	Mile Batrac	XIV/181 -"Našice"	193,88	S
31.	Relja Kovačić	XIV/167 -"Duboševica"	193,76	S
32.	Milan Zuber	XIV/154 -"Jagodnjak"	192,63	S
33.	Matija Takač	XIV/169 -"Topolje"	192,61	S
34.	Andrej Filipić	XIV/166 -"Branjina"	192,58	S
35.	Josip Bobek	XIV/155 -"Darda"	192,36	S
36.	Goran Lješnjaković	XIV/169 -"Topolje"	192,28	S
37.	Jiri Krupička	XIV/155 -"Darda"	191,64	S
38.	Marin Brdarić	XIV/152 -"B.P. Selo"	191,64	S
39.	Tomislav Jakovljević	XIV/165 -"Popovac"	190,63	S
40.	Gabor Levak	XIV/167 -"Duboševica"	190,35	S
41.	Mladen Karlić	XIV/164 -"Branjin Vrh"	190,08	S
42.	Branko Slonja	XIV/162 -"Beli Manastir"	190,06	S
43.	Dejan Mihalić	XIV/168 -"Batina"	188,41	B
44.	Valter Polanc	XIV/155 -"Darda"	186,67	B
45.	Goran Šlingar	XIV/136 -"Dalj"	186,54	B
46.	Branko Mikša	XIV/167 -"Duboševica"	183,91	B
47.	Ivan Šandorka	XIV/184 -"Kopačevo"	182,80	B
48.	Donald Imre	XIV/158 -"Kn. Vinogradi"	182,41	B
49.	Damir Šoštko	XIV/154 -"Jagodnjak"	181,82	B
50.	Petar Kulić	XIV/164 -"Branjin Vrh"	181,21	B
51.	Radomir Putnik	XIV/165 -"Popovac"	179,95	B
52.	Ante Kurtović	XIV/157 -"Lug"	178,82	B
53.	Pavo Mihalek	XIV/176 -"Našice"	178,25	B
54.	Milan Kovačević	XIV/143 -"Pod. Podgajci"	177,96	B
55.	Dubravka Hoić	XIV/155 -"Darda"	177,79	B
56.	Irena Krizmarić	XIV/155 -"Darda"	176,09	B
57.	Đuka Bartolović	XIV/138 -"Koška"	175,60	B
58.	Sebastijan Šimon	XIV/166 -"Branjina"	174,55	B
59.	Anto Kovačević	XIV/162 -"Beli Manastir"	174,40	B
60.	Ante Todorić	XIV/167 -"Duboševica"	173,63	B
61.	Branko Vlašić	XIV/185 -"Vardarac"	173,49	B
62.	Vjekoslav Pavlečić	XIV/153 -"Bolman"	173,10	B

Izvor: Lovački savez Osječko-baranjske županije

Tablica 10. Srneća divljač - rogovi

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Nenad Rajković	XIV/101 -"Levanjska Varoš"	145,88	Z
2.	Josip Nemet	XIV/168 -"Batina"	143,60	Z
3.	Trpimir Vidaković	XIV/133 -"Tenja"	140,30	Z
4.	Dubravko Hoić	XIV/155 -"Darda"	138,30	Z
5.	Silard Lazar	XIV/185 -"Vardarac"	137,55	Z
6.	Davor Slivka	XIV/163 -"Luč"	131,02	Z
7.	Momir Milković	XIV/122 -"Čepin"	129,95	S
8.	Milan Francuz	XIV/142 -"Magadenovac"	128,80	S
9.	Ivan Plančak	XIV/118 -"Piškorevci"	128,48	S
10.	Goran Pikec	XIV/126 -"Vladislavci"	123,70	S
11.	Dalibor Štula	XIV/130 -"Laslovo"	123,40	S
12.	Hrvoje Fridl	XIV/173 -"Feričanci"	122,43	S
13.	Ivan Matijačić	XIV/167 -"Duboševica"	121,23	S

14.	Atila Čokolić	XIV/151 -"Petrijevci"	118,95	S
15.	Davor Slivka	XIV/154 -"Jagodnjak"	118,43	S
16.	Aleksandar Drlje	XIV/148 -"Bizovac"	118,40	S
17.	Goran Berečić	XIV/145 -"Zelčin"	118,10	S
18.	Zdenko Jumić	XIV/156 -"Bilje"	117,95	S
19.	Zvonimir Martan	XIV/121 -"Josipovac"	117,95	S
20.	Dario Keller	XIV/144 -"Belišće"	117,40	S
21.	Ivan Karalić	XIV/107 -"Gorjani"	116,85	S
22.	Zvonko Stapić	XIV/149 -"Habjanovci"	116,65	S
23.	Krešo Dundović	XIV/166 -"Branjina"	116,50	S
24.	Adam Sović	XIV/164 -"Branjin Vrh"	116,18	S
25.	Slavko Domanovac	XIV/147 -"Ladimirevci"	115,05	S
26.	Zdenko Vujnović	XIV/115 -"Kešinci"	114,40	B
27.	Goran Đanić	XIV/179 -"Podgorač"	113,90	B
28.	Perica Salitrezić	XIV/180 -"Budimci"	113,73	B
29.	Ivica Anić	XIV/144 -"Belišće"	113,25	B
30.	Ivan Salković	XIV/106 -"S. Đakovačka"	113,00	B
31.	Stjepan Kristek	XIV/138 -"Koška"	112,93	B
32.	Miro Bek	XIV/126 -"Vladislavci"	112,90	B
33.	Ivica Stazić	XIV/112 -"Tomaš. - Ivanov."	112,28	B
34.	Zlatko Milinović	XIV/119 -"Strizivojna"	111,85	B
35.	Dražen Čelik	XIV/134 -"Sarvaš"	111,75	B
36.	Mario Kokić	XIV/145 -"Zelčin"	111,63	B
37.	Mario Puhanić	XIV/178 -"Vukojevci"	111,50	B
38.	Igor Marijanović	XIV/103 - "Trnava"	111,50	B
39.	Marko Kolar	XIV/152 -"B. P. Selo"	111,18	B
40.	Marjan Kramarić	XIV/149 -"Habjanovci"	110,95	B
41.	Momir Milković	XIV/122 -"Čepin"	110,67	B
42.	Vlatko Vuković	XIV/142 -"Magadenovac"	110,58	B
43.	Branko Brščić	XIV/162 -"Beli Manastir"	110,20	B
44.	Josip Ivičević	XIV/114 -"Semeljci"	109,95	B
45.	Stipa Benić	XIV/167 -"Duboševica"	109,23	B
46.	Zvonimir Dasović	XIV/140 -"Donji Miholjac"	109,15	B
47.	Igor Vrabac	XIV/174 -"Đurđenovac"	109,00	B
48.	Miljenko Galić	XIV/138 -"Koška"	108,63	B
49.	Vladimir Kapitančić	XIV/140 -"Donji Miholjac"	108,60	B
50.	Krunoslav Lukić	XIV/151 -"Petrijevci"	108,48	B
51.	Stjepo Butiser	XIV/164 -"Branjin Vrh"	108,30	B
52.	Zoran Zorić	XIV/154 -"Jagodnjak"	108,18	B
53.	Miroslav Dzambić	XIV/113 -"Viškovci"	107,95	B
54.	Pavle Đorđijevski	XIV/130 -"Laslovo"	107,87	B
55.	Leonardo Glavačević	XIV/119 -"Strizivojna"	107,28	B
56.	Ljudevit Kolar	XIV/159 -"Zmajevac"	107,13	B
57.	Vladimir Dvornić	XIV/169 -"Topolje"	107,03	B
58.	Dubravko Šilović	XIV/144 -"Belišće"	106,75	B
59.	Valter Polc	XIV/166- "Branjina"	106,70	B
60.	Mario Kokić	XIV/145 -"Zelčin"	106,05	B
61.	Janko Mamić	XIV/173 -"Feričanci"	105,90	B
62.	Dragan Medovka	XIV/113 -"Viškovci"	105,68	B
63.	Jozo Kristek	XIV/138 -"Koška"	105,60	B
64.	Ivica Milković	XIV/169 -"Topolje"	105,48	B
65.	Josip Opančar	XIV/143 -"Podr. Podgajci"	105,45	B
66.	Miroslav Belić	XIV/150 -"Šag - Nard"	105,45	B

67.	Tomislav Dernaj	XIV/109 -"Drenje"	105,38	B
68.	Antun Kalkan	XIV/148 -"Bizovac"	105,35	B
69.	Mebojša Marinović	XIV/141 -"Golinci"	105,12	B
70.	Darko Šmider	XIV/151 - "Petrijevcu"	105,05	B
71.	Ivan Buzina	XIV/125 - "Vuka"	105,00	B

Izvor: *Lovački savez Osječko-baranjske županije*

Tablica 11. *Svinja divlja - kljove*

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Ivica Ilenić	XIV/170 -"Grabovac"	122,40	Z
2.	Josip Zuščak	XIV/138 -"Koška"	121,40	Z
3.	Zvonko Franjić	XIV/104 -"Selci Đakovački"	120,25	Z
4.	Arpad Šipeć	XIV/158 -"Kn. Vinogradi"	118,20	S
5.	Leon Mumlek	XIV/130 -"Laslovo"	117,75	S
6.	Josip Matković	XIV/109 -"Drenje"	115,51	S
7.	Danijel Stojaković	XIV/141 -"Golinci"	115,45	S
8.	Robert Gros	XIV/184 -"Kopačevo"	115,40	S
9.	Stevo Miketek	XIV/142 -"Magadenovac"	115,30	S
10.	Damir Horvat	XIV/128 -"Jarebica"	114,25	B
11.	Danijel Novački	XIV/184 -"Kopačevo"	114,05	B
12.	Stipo Prakatur	XIV/167 -"Duboševica"	114,00	B
13.	Jozo Grgić	XIV/126 -"Vladislavci"	113,75	B
14.	Izidor Kovačev	XIV/169 -"Topolje"	113,55	B
15.	Tomislav Dugalić	XIV/186 -"Marijanci"	112,65	B
16.	Miro Hanulak	XIV/103 -"Trnava"	112,50	B
17.	Goran Posavac	XIV/144 -"Belišće"	112,30	B
18.	Damir Kovačić	XIV/184 -"Kopačevo"	112,20	B
19.	Gabrijel Hmura	XIV/138 -"Koška"	111,35	B
20.	Krešo Dundović	XIV/166 -"Branjina"	111,20	B
21.	Aleksandar Simić	XIV/153 -"Bolman"	110,95	B
22.	Zoran Perak	XIV/156 -"Bilje"	110,95	B
23.	Đuro Hefir	XIV/109 -"Drenje"	110,95	B
24.	Ivan Andrašić	XIV/168 -"Batina"	110,90	B
25.	Silard Lzar	XIV/185 -"Vardarac"	110,85	B
26.	Marjan Kramarić	XIV/149 -"Habjanovci"	110,25	B
27.	Ivan Buzina	XIV/125 -"Vuka"	110,05	B

Izvor: *Lovački savez Osječko-baranjske županije*

Tablica 12. *Čagalj - lubanja*

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Gabor Vajda	XIV/157 -"Lug"	27,50	Z
2.	Zvonimir Bogdan	XIV/130 -"Laslovo"	27,49	Z
3.	Damir Špoljar	XIV/139 -"Pod. Moslavina"	27,03	Z
4.	Janoš Toth	XIV/130 -"Laslovo"	26,47	Z
5.	Stjepan Bošnjaković	XIV/109 -"Drenje"	26,43	Z
6.	Antun Mak	XIV/131 -"Silaš"	26,34	Z
7.	Boško Čanaki	XIV/168 -"Batina"	26,32	Z
8.	Dražan Šagi	XIV/149 -"Habjanovci"	26,30	Z
9.	Tihomir Drenjačević	XIV/156 -"Bilje"	26,30	Z

10.	Marin Krnić	XIV/125 -"Vuka"	26,27	Z
11.	Tihomir Drenjačević	XIV/156 -"Bilje"	26,20	Z
12.	Branko Kupina	XIV/161 -"Čeminac"	26,16	Z
13.	Gabriel Scherer	XIV/139 -"Podr. Moslavina"	26,13	Z
14.	Ivan Plančak	XIV/118 -"Piškorevci"	26,10	Z
15.	Antun Furdi	XIV/161 -"Čeminac"	26,03	Z
16.	Marijan Brdarić	XIV/152 -"B.P. Selo"	26,00	Z
17.	Šandor Kiš	XIV/157 -"Lug"	25,90	S
18.	Marin Krnić	XIV/125 -"Vuka"	25,75	S
19.	Stanislav Matošević	XIV/124 -"Beketinci"	25,65	S
20.	Marijan Brdarić	XIV/152 -"B. P. Selo"	25,40	B
21.	Stjepan Brnić	XIV/155 -"Darda"	25,38	B
22.	Andrija Šimara	XIV/139 -"Pod. Moslavina"	25,32	B

Izvor: Lovački savez Osječko-baranjske županije

Tablica 13. Jazavac - lubanja

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	CIC točaka	Medalja
1.	Miroslav Drenjančević	XIV/112 -"Tomaš. - Ivanov."	23,51	Z
2.	Boško Uglješić	XIV/168 -"Batina"	22,08	B

Izvor: Lovački savez Osječko-baranjske županije

Tablica 14. lisica - lubanja

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	CIC točaka	Medalja
1.	Željko Uglješić	XIV/168 -"Batina"	25,41	Z
2.	Ivan Plančak	XIV/117 -"Budrovci"	25,33	Z
3.	Radimir Putnik	XIV/167 -"Duboševica"	25,30	Z
4.	Dubravko Rakitovac	XIV/151 -"Petrijevci"	25,10	Z
5.	Antun Pilekić	XIV/125 -"Vuka"	24,92	S
6.	Zvonko Drenjančević	XIV/130 -"Laslovo"	24,80	S
7.	Marin Krnić	XIV/125 -"Vuka"	24,67	S
8.	Vlatko Mamilović	XIV/176 -"Našice"	24,40	B

Izvor: Lovački savez Osječko-baranjske županije

Tablica 15. Pregled trofeja po vrstama divljači ocijenjenih u lovnoj 2015/16. godini

Red. broj	Vrsta divljači	Lovište	Lovac	CIC točaka	Medalja
1.	Jelenska divljač	XIV/166 -"Branjina"	Miroslav Pauzar	226,71	Z
2.	Srneća divljač	XIV/101 - "Levanjska Varoš"	Nenad Rajković	145,88	Z
3.	Svinja divlja	XIV/170 - "Grabovac"	Ivica Ilenić	122,40	Z
4.	Jazavac	XIV/157 - "Tomaš. - Ivanov."	Miroslav Drenjančević	23,51	Z
5.	Lisica	XIV/168 - "Batina"	Željko Uglješić	25,41	Z
6.	Čagalj	XIV/157 - "Lug"	Gabor Vajda	27,50	Z

Izvor: Lovački savez Osječko-baranjske županije

Tablica 16. Pregled trofejne divljači u medaljama u lovnoj 2015/16. godini

Red. broj	Vrsta divljači	Zlatna medalja	Srebrna medalja	Brončana medalja	Ukupno Medalja
1.	Jelenska divljač	9	33	21	63
2.	Srneća divljač	6	19	46	71
3.	Svinja divlja	3	6	18	27
4.	Mačka divlja	-	-	-	-
5.	Jazavac	1	-	1	2
6.	Lisica	4	3	1	8
7.	Čagalj	16	3	3	22
Ukupno		39	64	90	193

Izvor: Lovачki savez Osječko-baranjske županije

Tablica 17. Pregled trofeja jelenske divljači od 2005 - 2015. godine

Lovna godina	Broj ocj, trofeja	Medalje			Prosjek CIC Točaka
		Z	S	B	
2005/06	4	0	3	1	
2006/07	3	2	-	1	203,97
2007/08	31	3	2	4	151,54
2008/09	35	2	5	9	159,26
2009/10	46	5	12	6	169,10
2010/11	58	5	15	15	168,08
2011/12	71	9	17	23	171,51
2012/13	84	6	22	18	159,16
2013/14	72	7	11	21	162,96
2014/15	95	14	20	20	156,84
2015/16	99	9	33	21	174,73

Izvor: Lovачki savez Osječko-baranjske županije

Tablica 18. Pregled trofeja srneće divljači od 2005 - 2015. godine

Lovna godina	Broj ocj, trofeja	Medalje			Prosjek CIC Točaka
		Z	S	B	
2005/06	31	2	2		
2006/07	40	2	12	24	
2007/08	354	1	6	21	72,09
2008/09	422	2	13	37	80,09
2009/10	450	-	24	35	81,33
2010/11	478	2	7	31	79,45
2011/12	519	2	16	27	79,84
2012/13	503	2	16	36	82,63
2013/14	501	3	17	55	83,27
2014/15	519	6	19	49	84,38
2015/16	554	6	19	46	83,12

Izvor: Lovачki savez Osječko-baranjske županije

Tablica 19. Pregled trofeja svinje divlje od 2005 – 2015. godine

Lovna godina	Broj ocj, trofeja	Medalje			Prosjek CIC Točaka
		Z	S	B	
2005/06	6				
2006/07	1	1			113,45
2007/08	54	1	1	10	101,71
2008/09	63	1	5	3	103,22
2009/10	90	3	3	11	100,57
2010/11	90	8	14	22	100,84
2011/12	86	1	3	16	102,55
2012/13	103	8	10	20	105,06
2013/14	90	9	7	21	106,71
2014/15	87	2	3	21	103,67
2015/16	93	3	6	18	103,55

Izvor: Lovački savez Osječko-baranjske županije

Ostala događanja u lovstvu

Suradnja Osječko-baranjske županije i Lovačkog saveza Osječko-baranjske županije

Lovački savez Osječko-baranjske županije u cilju povećanja brojnog stanja pojedine vrste divljači, zeca običnog i fazana, osmislio je projekt "Unošenje i čuvanje divljači u zajedničkim lovištima", te predložio Županiji njegovu zajedničku provedbu. Provedba navedenog projekta doprinijela bi razvoju i unaprjeđenju stanja u lovištima na području Osječko-baranjske županije.

Projekt je vezan uz unos kavezno uzgojenih zečeva divljih starosti 7-8 mjeseci, kao i fazanske divljači (prvo unos u prihvatilište-kombinirani uzgoj) iz umjetnog uzgoja. Projekt će se provoditi u zajedničkim lovištima na području Osječko-baranjske županije. Divljač će se unositi na način da se zec divlji unosi u zajednička lovišta na području jednog lovnog ureda, a fazan na području drugog lovnog ureda. Na ovaj način bi se izbjegao unos obje vrste na istom, odnosno bliskom području.

U ožujku 2012. godine prišlo se i izradi Elaborata pod imenom "Unošenje i čuvanje divljači u zajedničkim lovištima na području Osječko-baranjske županije", a u cilju razvoja i unapređenja brojnog stanja sitne divljači. Stručnu studiju izradili su djelatnici Katedre za lovstvo Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku. Za prvu godinu Projekta osigurano je pola milijuna kuna od kojih polovicu je dala Županija, 25% članica koja unosi divljač u lovište, a ostatak je dobiveno iz drugih izvora. Ukupna investicija u pet godina iznosila bi oko 2.500.000,00 kuna.

Ukupna vrijednost projekta u 2012. godini je 500.000,00 kuna, Županija ga je sufinancirala s 50% od ukupne vrijednosti projekta, odnosno do 250.000,00 kuna, dok je preostali iznos osigurao Lovački savez Osječko-baranjske županije.

Kako je projekt planiran za razdoblje od pet godina, u prvoj godini provođenja Projekta planirani broj kontrolirano uzgojenih kljunova fazanske divljači je 4360 je isporučen za 22 članice za 3 Lovna ureda (Baranja 12 lovačkih društava, Osijek 6, Valpovo 4) u cijelosti. Članovi Izvršnog odbora izrazili su zadovoljstvo izgledom i kondicijom isporučene fazanske divljači iz Fazanerije Darda, kao i kavezno uzgojenih zečeva po poduzeću "Makler" d.o.o.

Što se tiče isporuke kavezno-uzgojenih zečeva njih je isporučeno ukupno 420 repića u prvoj godini Projekta i to za 17 lovačkih društava iz 3 Lovna ureda. Ukupna vrijednost isporuke divljači za prvu godinu Projekta je 485.200,00 kn.

Narečeni projekt se nastavio provoditi i u 2013. godini. Ukupna vrijednost projekta u 2013. godini je 400.000,00 kuna, Županija ga je sufinancirala s 50% od ukupne vrijednosti projekta, odnosno do 200.000,00 kuna, dok je preostali iznos osigurao Lovački savez Osječko-baranjske županije.

Tijekom 2014. godine Županija i Lovački savez nastavili su provedbu ovoga Projekta, te je Osječko-baranjska županija Lovačkom savezu odobrila 200.000,00 kuna za njegovu provedbu. Ukupna vrijednost projekta u 2014. godini je bila 400.000,00 kuna, Županija ga je sufinancirala s 50% od ukupne vrijednosti projekta, odnosno do 200.000,00 kuna, dok je preostali iznos osigurao Lovački savez Osječko-baranjske županije.

U 2015. godini Županija i Lovački savez nastavili su provedbu ovoga Projekta, te je Osječko-baranjska županija Lovačkom savezu odobrila 200.000,00 kuna za njegovu provedbu. Ukupna vrijednost projekta u 2015. godini je bila 400.000,00 kuna, Županija ga je sufinancirala s 50% od ukupne vrijednosti projekta, odnosno do 200.000,00 kuna, dok je preostali iznos osigurao Lovački savez Osječko-baranjske županije.

U zajednička lovišta na području Osječko-baranjske županije lovišta je tijekom provedbe projekta ispušteno 14.423 kljunova fazanske divljači i 1.607 repova zeca običnog.

Sajmovi i manifestacije

Shodno potpisanoj suradnji s Lovačkim savezom Županije Baranja iz 2002. g. i u prošlom razdoblju obavili smo nekoliko sadržaja s našim prijateljima lovcima iz Baranje (Mađarska). Izaslanstvo našeg Saveza sudjelovalo je na Manifestaciji "Dani lova županije Baranja", koja je održana u mjestu Szaporca 17. svibnja 2015. za vrijeme otvorenja Staro dravskog posjetiteljskog centra, koji svojim edukativnim stazama govori o povijesti kraja Ormansag, a od Hrvatske ga dijeli samo rijeka Drava.

Lovački savez je učestvovao i na sljedećim manifestacijama: 47. "Ljetu Valpovačkom", 49. Đakovačkim vezovima, Gastrofestu i Dobro je činiti dobro.

Na području Lovnog ureda Našice Lovački savez je sudjelovao u Našicama na "Festivalu Dani slavonske šume" u rujnu mjesecu 2015. godine.

Lovački savez Osječko-baranjske županije sudjelovao je i na 7. po redu manifestaciji "Danima vina i turizma" početkom svibnja 2015. u Tvrdi.

Podrška ovog Saveza bila je i kod organizacije 12. po redu Sajma lova, ribolova i kontinentalnog turizma "SALORI 2015", koji je održan u Osijeku na sajamskom prostoru Pampasu od 17. -19. travnja 2015. godine.

Lovačka društva svake godine predlažu svoje zaslužne članove za dodjelu lovačkih odličja. Tijekom prošle 2015. godine predloženim lovcima ja Lovački savez Osječko-baranjske županije udijelio 200 odličja. Odličja su se dodjeljivala u prostorijama lovačkih društava "Fazan" Darda, "Vidra" Donji Miholjac, "Lisica" Gorjani, "Fazan" Laslovo, "Fazan" Bizovac i " Kuna" Đurđenovac).

Lovački ispiti i predavanja

Vežano uz izobrazbu kadrova u lovstvu izvođen je Program osposobljavanja za lovca koji je započeo na Sajmu lova i ribolova u Osijeku 19. travnja 2015. godine, a nastavljen predavanjem u prostorijama Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku. Ispiti za lovočuvare održani su krajem lipnja 2015. godine.

Lovna kinologija

Što se tiče lovne kinologije, organizirano je 12 manifestacija. Organiziran je 1. Kup lovačkih saveza Slavonije i Baranje u gateru u Đakovu, izlučno natjecanje u Lovno-kinološkom kupu za 2015. godinu u Laslovu. Polučeni su dobri rezultate na 7. Lovno - kinološkom kupu, koji je održan početkom listopada 2015. godine u Splitsko - dalmatinskoj županiji.

Lovno streljaštvo

Izborna natjecanje radi utvrđivanja ekipe Lovačkog saveza Osječko-baranjske županije za Državno prvenstvo Hrvatskog lovačkog saveza u lovnom streljaštvu u discipline "trap" održano je 28. lipnja 2015. godine u Osijeku na strelištu "Pampas". Lovački savez Osječko-baranjske županije je nastupio i na 21. Državnom prvenstvu Hrvatskog lovačkog saveza u disciplini trapu koje je održano 11. -13. rujna u Bzenici (Pleternica).

1.4. DRŽAVNA LOVIŠTA

Na području Osječko-baranjske županije ustanovljena su sljedeća državna lovišta koja se potpuno ili djelomično nalaze na području Osječko-baranjske županije:

Tablica 20. Pregled državnih lovišta na području Osječko-baranjske županije

Red.br.	Lovište	Površina (ha)	Korištenje prava lova
1.	XIV/1 "Breznica"	8 660	Hrvatske šume Uprava šuma Podružnica Osijek
2.	XIV/2 "Lacić - Gložđe"	6 014	Pov. prava lova Hrvatskim šumama Odluka VRH (94/94)
3.	XIV/3 "Haljevo"	1 766	"Agria-Invest"
4.	XIV/4 "Karaš"	1 754	LD "Vidra" Donji Miholjac
5.	XIV/5 "Koha-Kozarac"	1 549	"Balkan lov" d.o.o. Osijek
6.	XIV/9 "Podunavlje- Podravlje"	26 810	"Hrvatske šume" Uprava šuma Podružnica Osijek
7.	XIV/11 "Šarkanj" Vrblje	3 831	LO "Troga"
8.	XIV/12 "Tomin hrast"	1 669	GIU "Tomin hrast" Kešinci
9.	XIV/14 "Miholjac"	876	PP Orahovica
10.	XIV/15 "Đurđenica"	3 626	"Prkos" vl. Mazur Zdravko
11.	XIV/16 "Kapelački lug"	5 738	"Gavran" d.o.o. Čepin
12.	XIV/17 "Jelas - Dol"	3 443	LU "Veteran" Zagreb
13.	XIV/18 "Milinac"	3 372	"Hrvatske šume" Uprava šuma Podružnica Osijek
14.	XIV/19 "Popovac - Krstovi"	3 987	"Balkan lov" d.o.o. Osijek
15.	XIV/20 "Podravlje"	8 925	"Fermopromet" d.o.o Zagreb
16.	XIV/21 "Budigošće"	4 327	LD "Sokol" Koška
17.	XIV/22 "Krndija I"	4 714	"Balkan lov" d.o.o. Osijek
18.	XIV/23 "Krndija II"	6 832	"Nenado-trade" Našice
19.	XIV/24 "Krndija III"	6 231	"Pugos gradnja" d.o.o. Zagreb
20.	XIV/25 "Našička Breznica"- uzgajalište divljači	1 363	"Miagro" d.o.o. Ribnjak
21.	XIV/26 "Bratiljevci - sjeverni Dilj"	8 274	LD "Vidra" Levanjska Varoš
22.	X/13 "Grudnjak"	1 128	PP "Orahovica"
23.	X/14 "Čađavački lug - Sastavci"	1 941	"Kuna" vl. Andreja Kovač Dečak
24.	XI/13 Lijeskovica	2 126	LD "Krndija" Našice
	UKUPNO	118955	

Izvor: Središnja lovna evidencija

2. STANJE I PROBLEMATIKA RIBARSTVA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

2.1. UVOD

Ciljevi sektora ribarstva u Republici Hrvatskoj definirani su u Nacionalnom strateškom planu razvoja ribarstva sukladno članku 15. Uredbe Europskog fonda za ribarstvo. Operativni program za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske izrađen je za programsko razdoblje 2014-2020. godine. Ukupna alokacija iznosi 348 milijuna eura. Operativni program objedinjuje sve prioritete i ciljeve koji se trebaju ostvariti u sektoru ribarstva sufinanciranjem iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR).

EFPR potiče mnoge pozitivne aspekte pomorstva i ribarstva u Republici Hrvatskoj. Između ostalog potiče konkurentno i gospodarski održivo ribarstvo. Od spomenutih 348 milijuna eura 252 milijuna eura dolazi iz fonda za pomorstvo i ribarstvo.

Osječko-baranjska županije raspolaže sa značajnim resursima šaranskih ribnjaka i ribolovnih voda kojima se gospodari sukladno: Zakonu o slatkovodnom ribarstvu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 106/01., 7/03., 174/04., 10/05. - ispravak i 49/05. - pročišćeni tekst i 14/14.), Pravilniku o športskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" broj 82/05., 1/06, 139/06., 52/10., 4/15. i 34/15.), Zakonu o oružju ("Narodne novine" broj 63/07., 146/08. i 59/12.), Naredbu o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" broj 82/05. i 139/06.), Zakonu o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 80/13., 153/13. i 78/15), Zakonu o vodama ("Narodne novine" broj 153/09., 63/11., 130/11., 56/13. i 14/14.).

Osim pravnog okvira koji je definiran zakonima iz područja ribarstva, za cjelokupan sektor značajni su i propisi iz nadležnosti drugih tijela državne uprave, prvenstveno propisi iz područja sigurnosti hrane, zaštite okoliša i graditeljstva, zaštite prirode i sl.

Nakon pristupanja Europskoj uniji, Republici Hrvatskoj su dostupni modeli državnih potpora u ribarstvu kao i svakoj drugoj državi članici. Danas se potpore u ribarstvu dodjeljuju samo ukoliko su u skladu sa zajedničkom ribarskom politikom (ZRP) i ako doprinose ispunjavanju njenih ciljeva, a kontrola dodjele je učinkovita, sustavna i temeljita.

Slatkovodni ribolov, odnosno gospodarenje ribolovnim područjima obavlja se na temelju Zakona o slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" broj 106/01., 7/03., 174/04., 10/05. - ispravak, 49/05. - pročišćeni tekst i 14/14.).

Zakonom o slatkovodnom ribarstvu obuhvaćene su temeljne definicije i pojmovnik koji se koristi u tekstu Zakona, definirana je podjela ribolovnih voda, poslovi koje će obavljati ustanove registrirane za obavljanje poslova iz područja slatkovodnog ribarstva i ekologije kopnenih voda, kao i podjela ribolova. U slatkovodnom ribarstvu je bitan i Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj 39/13.) kojim se uređuje koncesija za ribnjak na 50 godina. Ministarstvo poljoprivrede u svrhu očuvanja ribnjaka, kao značajnih staništa brojnim vrstama ptica i drugih životinja na ribnjacima, godišnje daje naknadu u iznosu 2 000 kn/ha površine ribnjaka, dok na ribnjacima u zaštićenim područjima (Jastrebarsko, Podunavlje) eko naknada (održavanje ekosustava ribnjaka) iznosi 4 000 kn/ha. Svrha ovih naknada je s jedne strane očuvanje staništa ribnjaka, a s druge strane ribnjačari ne tuže za nanesene štete od ribojednih vrsta ptica.

Proizvodnja slatkovodne ribe u Republici Hrvatskoj ima dugu i bogatu povijest i tradiciju. Na našim prostorima slatkovodna riba se uzgaja više od 125 godina. Razvoj slatkovodne akvakulture povezan je uz njenu sposobnost prilagođavanja uvjetima tržišta uz nove tehnologije i inovacije u uzgoju ribe koje pridonose povećanju proizvodnje i očuvanju biološke raznolikosti prirodnih staništa.

Slatkovodno ribarstvo kao posebna grana poljoprivrede, obuhvaća sve aktivnosti u ribolovu, akvakulturi, prometu, preradi riba te drugih akvatičnih organizama. Hrvatska za svoje potrebe ima dovoljno slatkovodnih resursa, kako za proizvodnju ribe (akvakultura), tako i za gospodarski te športsko-rekreacijski ribolov, ali se oni ne koriste na ekonomski i ekološki prihvatljiv način. Tranzicijske promjene, a uz to i Domovinski rat, najviše su podigle ciprinikulturu, o čemu su, tijekom posljednjih nekoliko godina, raspravljali brojni naši autori. Posljedice su trostruko smanjenje proizvodnje ribe, od prijeratnih 16.000 t na današnjih 5.000 i brojni, još uvijek neriješeni problemi u slatkovodnoj akvakulturi. Nedostatnost proizvodnje ribe za domaće potrebe, sezonski karakter, nedostatak marketinške koncepcije, siromaštvo asortimana, neuređeno tržište te relativno visoke proizvodne cijene, uzrokovane niskom proizvodnjom i visokim fiksnim troškovima, indikatori su stanja u ovoj grani poljoprivrede, koji upozoravaju da ona nije tržišno konkurentna. Hrvatska ima cca 12.500 ha površina ribnjaka. Uslijed eko naknada površine za eksploataciju su se povećale u odnosu na prethodne godine, te je danas u eksploataciji oko 10 000 ha. Tako je ribnjačarstvo od nekadašnje najnaprednije, postalo jedna od najsiromašnijih i jako zanemarenih djelatnosti poljoprivrede u Hrvatskoj. Treba napomenuti kako je u 2012. godini bilo štetnih utjecaja dugotrajne suše na ukupnu proizvodnju u ribnjačarskoj proizvodnji.

Slatkovodna akvakultura i ribolov imaju višeznačnu ulogu u našem ukupnom gospodarstvu, osobito u održivom razvoju ruralnih prostora, koji imaju i određenu prednost u potporama koje se očekuju u trenutku stjecanja članstva u EU.

2.2. OPIS STANJA U AKVAKULTURI

Tablica 21. Površine ribnjaka istočne Hrvatske:

Tvrta	Površine (ha)	Proizvodnja t
Podunavlje	525	-
Ribnjak Našice Miagro d.o.o.	1410	600
Ribnjak d.o.o. Donji Miholjac	1002	300
Popovac Makler	20	10
Osilovac d.o.o. Feričanci	22	10
UKUPNO	2979	920

Izvor: Vlasnici ribnjaka

Ribnjaci "Podunavlje" nisu u funkciji proizvodnje već nekoliko godina. Novi koncesionar "PP Orahovica" Orahovica je na ovim površinama, zbog nedostatka vode, prišao bušenju oko 18 bunara dubine 30-40 metara. Rekonstruirali su 50 ha rastilišta i mladičnjaka. Ministarstvo kulture je propisalo uvjete zaštite prirode na ribnjacima Podunavlje. Trenutno je u eksploataciji oko 100 ha ribnjačarskih površina za proizvodnju ribljeg mlada. Dio ribnjačarskih površina natkriven je mrežama tijekom 2013. godine radi zaštite riblje mladi od ribojednih ptica.

Agencija za poljoprivredno zemljište raspisala je 29. kolovoza 2014., sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" 39/13.), javni poziv za dodjelu zakupa za ribnjak u vlasništvu RH na području Općine Bilje (Ribnjaci "Podunavlje"). Agencija za poljoprivredno zemljište dodijelila je koncesiju na 50 godina PP Orahovici.

Ribnjak d.o.o. Donji Miholjac gospodari s ukupnim površinama 1002 ha ribnjaka od čega je korisnih površina za proizvodnju 500 ha. Trenutno zapošljava 17 djelatnika s ukupnom godišnjom proizvodnjom ribe cca 400 tona, od čega je korisnih površina za proizvodnju 280 ha. Na ribnjaku d.o.o. Donji Miholjac izgrađen je novi reprocentar i uvezena je oprema za mrijestilište koja još nije stavljena u funkciju. Ribnjak je od prosinca 2010. godine u zakupu PP Orahovica. Zbog rekonstrukcije oko 500 ha površina je izvan proizvodnje.

Miagro d.o.o. iz Našica gospodari s 1410 ha. Ukupna proizvodnja ribe godišnje iznosi cca 500-600 tona ribe, zapošljava 26 djelatnika. U krugu ekonomskog dvorišta izgrađen je i stavljen u funkciju potpuno novi pogon za preradu slatkovodne ribe.

U Osilovcu d.o.o. Feričanci zaposlena su dva djelatnika u proizvodnji šaranske mladi od 10 tona godišnje, a sličnu proizvodnju ostvaruje i Makler d.o.o. na ribnjaku u Popovcu.

2.3. GOSPODARSKI RIBOLOV

Gospodarski ribolov na Dunavu

U Osječko-baranjskoj županiji gospodarski ribolov se obavlja samo na Dunavu (u granicama Republike Hrvatske) i reguliran je odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu, posebnim podzakonskim propisima koji se odnose na gospodarski ribolov, kao i ostalim podzakonskim propisima koji se odnose na najmanje dozvoljene veličine riba, lovostaje i procjene šteta nanesenih ribljem fondu. Novim Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o gospodarskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" 96/13.) promijenjene su neke odredbe o vrstama i konstrukcijsko-tehničkim obilježjima ribolovnih alata. Oko 30 gospodarskih ribara obavlja djelatnost gospodarskog ribolova od čega ih je od 11-15 na području Osječko-baranjske županije. Ukupan godišnji ulov na Dunavu iznosi oko 51 tonu ribe. Godišnja kvota za izlov ribe u športskom i gospodarskom ribolovu na području Osječko-baranjske županije iznosi oko 175 tona ribe.

Gospodarenje ribolovnim resursima rijeke Dunav, koja kroz Republiku Hrvatsku protječe u ukupnoj dužini od 138 km, odvija se putem gospodarskog i športskog ribolova. Treba napomenuti kako osim ovlaštenika ribolovnog prava (ZŠRD Osijek, ZŠRU Baranja i ZŠRU Vukovar), znatnim dijelom rijeke Dunav gospodari javna ustanova Park prirode Kopački rit koja prodaje ribolovne dozvole ribičima, što je važna činjenica u ukupnom ribolovnom gospodarenju Dunavom. Osim prihoda od ribolova znatan dio prihoda bi se mogao ostvariti razvojem turističke i ugostiteljske ponude.

2.4. RIBOLOV I ZAŠTITA PRIRODE

U razvijenim zemljama Europe već odavno se došlo do spoznaje da se među najugroženijim svojstama životinja nalaze i pojedine ihtiosvojte. Rezultati te spoznaje brojne su aktivnosti s ciljem restauracije i sprječavanja izumiranja ugroženih ihtio populacija.

Među njima je svakako i mjera proglašavanja pojedinih ihtiosvojti zaštićenima i strogo zaštićenima. U Hrvatskoj obitava čak 146 slatkovodnih ihtiosvojti o čemu se detaljnije može informirati u Crvenoj knjizi slatkovodnih riba u Republici Hrvatskoj. U Europi smo po broju ihtiosvojti odmah iza Turske.

Zaštita slatkovodne ihtiofaune i problem neusklađenosti zakona

Početkom 2006. godine Ministarstvo kulture i Državni zavod za zaštitu prirode poduzeli su određene mjere u pogledu donošenja Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 80/13.) i Pravilnika o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim ("Narodne novine" broj 7/06. i 99/09.). Pravilnikom su konačno i pojedine ihtiosvojte proglašene strogo zaštićenima, odnosno zaštićenima.

Neusklađenost Zakona o zaštiti prirode i Zakona o slatkovodnom ribarstvu razvidna je i u sljedećem slučaju. Naime, Zakon o slatkovodnom ribarstvu propisuje da se ribolovne aktivnosti u zaštićenim područjima obavljaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode. To pak znači da se ribolov u zaštićenim područjima obavlja bez obveze stjecanja ribolovnog prava i bez obveze izrade ribolovno - gospodarske osnove, jer Zakon o zaštiti prirode to ne propisuje. Na taj se način ribolovna pravila određuju pravilnicima o unutarnjem redu za pojedina zaštićena područja kategorije parka prirode i nacionalnog parka, čija je kvaliteta više nego li upitna i ovisi o senzibilnosti autora svakog od tih pravilnika prema ihtiofauni. Još veći problem predstavljaju zaštićena područja niže razine zaštite (npr. značajni krajobrazi), koja su pod ingerencijom županija (npr. Potpanj u Donjem Miholjcu).

Još jedan primjer neusklađenosti Zakona o zaštiti prirode i Zakona o slatkovodnom ribarstvu predstavlja i Naredba o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" broj 82/05. i 135/06.). Naime, ova Naredba određuje visinu naknade štete koju fizička ili pravna osoba nanese ovlašteniku ribolovnog prava na ribolovnom području ili ribolovnoj zoni za koju je dobio ribolovno pravo povredom odredbi Zakona o slatkovodnom ribarstvu i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega.

Ovom su odredbom izostavljena zaštićena područja jer njihovim vodama ne gospodare ovlaštenici ribolovnih prava na koje se citirana odredba Naredbe odnosi, već ribolovnim zonama u zaštićenim područjima upravljaju javne ustanove koje ne moraju postati ovlaštenik ribolovnog prava u smislu Zakona o slatkovodnom ribarstvu i koje na svoje ribolovne zone ne moraju dobiti ribolovno pravo.

Ovakovi primjeri gospodarenja i zaštite ihtioresursa u zaštićenim područjima doveli su zapravo do paradoksalne situacije da su ribe nezaštićenije u zaštićenim područjima (od kojih neka predstavljaju najveća prirodna plodišta slatkovodne ihtiofaune ovog dijela Europe) nego li izvan njih, gdje su ovlaštenici ribolovnih prava pod obvezom izrade ribolovno-gospodarske osnove i ustroja ribočuvarske službe.

Ekološku mrežu Republike Hrvatske je proglasila Vlada Republike Hrvatske Uredbom o ekološkoj mreži ("Narodne novine" broj 124/13.) i predstavlja dio područja ekološke mreže Europske unije, poznate pod nazivom NATURA 2000, što je najveća koordinirana mreža područja očuvanja prirode u svijetu.

Ovom se Uredbom proglašava ekološka mreža Republike Hrvatske, propisuje popis vrsta i stanišnih tipova čije očuvanje zahtijeva određivanje područja ekološke mreže, propisuju se kriteriji za određivanje područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišni tipovi radi kojih se uspostavlja područje ekološke mreže te se utvrđuje kartografski prikaz ekološke mreže.

Prema Zakonu o zaštiti prirode, ekološka mreža se proglašava u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka i njihovih staništa, kao i stanišnih tipova, a koji su od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Područja ekološke mreže obuhvaćaju i područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, osobito močvarna područja od međunarodne važnosti.

Kada je riječ o upravljanju takvim zaštićenim područjima, intencija upravljanja područjima NATURA 2000 fokusirana je na proizvodne djelatnosti, kako bi se pronašao i omogućio najbolji model upravljanja poljoprivrednim područjima unutar ove globalne mreže, koji će biti produktivan, a istodobno i kompatibilan zaštićenim prirodnim vrijednostima i divljim vrstama koje u njima obitavaju. Takav model mora osigurati poljoprivrednu proizvodnju koja će jamčiti održivo i dugoročno funkcioniranje poljoprivrede i prirode unutar zaštićenog područja, a da istodobno ne dođe do nepovratnog narušavanja opstanka specifičnih stanišnih tipova, a time onda i divljih vrsta vezanih za njihovo postojanje.

Perspektive razvoja

Slatkovodno ribarstvo je značajna izvozno orijentirana grana proizvodnje, koja po količini čini gotovo polovicu ukupne vrijednosti izvoza ribarstva Republike Hrvatske. Uz gospodarsko značenje, slatkovodno ribarstvo ima veliku ulogu u očuvanju biološke i krajobrazne raznolikosti, a posebno valja naglasiti njegovu ulogu u očuvanju kulturne i tradicionalne baštine pojedinih krajeva Hrvatske.

Današnja proizvodnja slatkovodnog ribarstva Republike Hrvatske ni u kom slučaju nije odraz stvarnih mogućnosti i razvojnih potencijala. Izvoz šarana i pastrve na europsko tržište još je opterećen kvotnim sustavom, strukturna potpora tek počinje, a značajna ulaganja su potrebna i za razvoj novih proizvoda te dosezanje odgovarajućih standarda proizvodnje.

Ulaskom inozemnih investicija putem velikih trgovačkih lanaca i supermarketa, povećana je konkurentnost i osuvremenjena maloprodajna mreža u kojoj je znatan udio poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, pa tako i ribe. Tendencija je rasta za potražnjom svježih, konfekcioniranih i smrznute ribe u tim marketima. Neki od prijedloga za poboljšanje ponude u trgovačkim lancima su:

- proizvodnja većih količina i većeg broja vrsta riba, tj. diversifikacija asortimana, s većim udjelom grabežljivih vrsta, poglavito, smuđa, štuke i soma, te linjaka, deverike i druge bijele ribe, kako u maloprodaji tako i za riboprerađivačke obrte i industrijsku preradu,
- uz postojeće marke proizvoda razviti nove i tako utjecati na konkurentnost prema jeftinoj uveznoj ribi,
- obnoviti izgled pakiranja, upadljivo istaknuti porijeklo i kategoriju kvalitete na deklaraciji ili još bolje, na ambalaži, te steći veće povjerenje potrošača i povećati sigurnost hrane primjenom HACCP sustava i ISO standarda,
- cikličko ponavljanje raznih degustacija i promidžbi u trgovinama, sajmovima te na kulturnim i turističkim manifestacijama (Ribarski dani Kopačevo i sl.),
- za proizvode od slatkovodne ribe razviti jaki marketinški koncept, promidžbe i reklame na medijima (merchandising - unapređenje prodaje, brendiranje i sl.).

Kontinuirani razvoj i izgradnja stabilnog i snažnog, tržišno orijentiranog gospodarstva, konkurentnog na svjetskom tržištu, prioritet je hrvatske gospodarske politike. U perspektivi, povećanjem proizvodnje i izvoza slatkovodno ribarstvo Republike Hrvatske može značajno doprinijeti u razvoju domaćeg gospodarstva, kao i pomoći u rješavanju problema velikog vanjskog duga i deficita platne bilance.

U skoroj budućnosti očekuje se novi Zakon o slatkovodnom ribarstvu gdje se moraju definirati i kriteriji registracije malih obiteljskih ribnjaka u Republici Hrvatskoj. Zbog nesređenog stanja i nedostatnih zakonskih propisa ovakvi mali ribnjaci veličine od 1-10 tak ha površine mogu bitno poboljšati gospodarsku i turističku ponudu u ruralnom prostoru.

2.5. ŠPORTSKO - REKREACIJSKI RIBOLOV

Športsko ribolovni savez Osječko-baranjske županije obilježio je 2004., 2005. i 2006. g. bitnim smanjenjem broja članstva za više od 6.000, u odnosu na razdoblje 2000. do 2003. g. kada je broj članova iznosio i preko 12.500. Međutim, od 2010. godini bilježi se lagani porast broja članova na 8.935, od čega 7.553 seniora, seniorke i juniora, što je povećanje za oko 400 člana u odnosu na 2007. godinu (8.618). U 2012. godini broj članova je bio 8.207 iz čega se vidi ponovni veliki broj smanjenja članstva. U 2013. godini broj članova je bio oko 7.898, a u 2014. godini broj članova se povećao i iznosio je 8.984. U 2015. godini broj članova se drastično smanjio u svim kategorijama i iznosio je 8.133 člana.

Županijski ribolovni savez okuplja 82 ribolovnih udruga od kojih su 6 ovlaštenici ribolovnog prava i gospodare s više od 10.000 hektara ribolovnih voda, koji u novim uvjetima jedva financiraju svoje programe i zadatke iz gospodarske osnove i godišnjeg plana gospodarenja. Naime, iz cijene dozvole od 400,00 kuna izdvaja se 10% za Proračun RH, 10% za Hrvatski športsko ribolovni savez, 25% za PDV, te po 20,00 kuna članskog doprinosa za HŠRS, što ukupno iznosi oko 169,00 kuna.

Od ostatka sredstava financiraju se udruge i ovlaštenici ribolovnog prava, odnosno programi poribljavanja ribe (u odnosu na prethodne godine riba je skuplja za oko 30%), čuvanja (ribočuvarska služba) i revitalizacije ribolovnih voda (izgradnja nasipa, strojno produbljivanje, čišćenje, kosidba i dr.), izrade gospodarskih osnova, njihova revizija i godišnjih planova gospodarenja, režije, promidžbe, te sve športsko ribolovne aktivnosti međunarodnih, državnih, županijskih, međudruštvenih i društvenih natjecanja u športskom ribolovu. Preostali ribiči su i dalje nezadovoljni zbog suženog i rascjepkanog ribolovnog prava (državna dozvola vrijedi samo za ribolovne vode pojedinog ovlaštenika ribolovnog prava), a pojedini ovlaštenici teško ili nikako sklapaju ugovore o reciprocitetu iz razloga što dosta veliki broj ribiča i gospodarskih ribara ne poštuje ribolovne propise, što je i vidljivo po broju podnesenih prijedloga.

U 2013. godini pokrenuta je inicijativa od strane ŠRS Osječko-baranjske županije o reciprocitetu ribolova na tekućim vodama svih ovlaštenika ribolovnog prava na ovom području kako bi ribiči ravnopravno mogli sudjelovati u ribolovu na ribolovnim vodama. Športski ribolov zastupljen je s oko 5% članova a odnosi se na natjecateljski segment. Ribiči Osječko-baranjske županije postižu zapažene rezultate na državnim i međunarodnim natjecanjima. Sve više se radi u ribolovnim društvima i zajednicama na privlačenju mladih ribiča te na podizanju ekološke svijesti, zaštite prirode i okoliša kroz tzv. način ribolova "ulovi i pusti".

Zbog prevelikih izdvajanja, ribolovnim udrugama ostaje minimum sredstava za rad i natjecanja pa ne mogu financirati vrhunski ribolovni šport, što se odražava na rezultatima koji naši nekad ponajbolji natjecatelji mogu postići u državnoj ligi ili međunarodnim natjecanjima. Ribolovni šport, iako najzastupljeniji, nije toliko atraktivna kategorija i vrlo teško pronalazi sponzore.

Uvođenje nekontroliranog obavljanja gospodarskog ribolova na rijeci Dunav i pripadajućim Dunavcima, kao najvrjednijim biotopima ovog područja, izazvalo je veliko nezadovoljstvo članstva jer se pokazalo da je gospodarski ribolov i generator krivolova, a ribari svojim neselektivnim ribarskim alatima, pa i u vrijeme lovostaja uz naknadu od 2.000,00 kuna godišnje, u potpunosti su osiromašili riblji fond Dunavskog slivnog područja što je uzrok pada interesa za športski i rekreativni ribolov, te za ribolovni turizam kao jednu od najprofitabilnijih grana turističke ponude (u Europi ima oko sto miliona športskih ribolovaca).

Povećani interes za rekreativni i športski ribolov može se pripisati i ovlaštenicima ribolovnog prava, koji u suradnji s Hrvatskim vodama i lokalnom samoupravom izdvajaju značajna novčana sredstva kako bi se omogućila revitalizacija ribolovnih voda, uređenje obala i okolnih prostora, izgradnja bungalova, apartmana (ušće Drave u Dunav, ušće Karašice, Puškaš i dr.) i ribičkih domova. Na taj način dovršeni su i radovi na uređenju erdtskih Dunavaca, jezera Vladislavci, jezera Zidine-Kolođvar, tzv. našičkog ribnjaka u Osijeku (kod "Getroa"), dok su još uvijek u tijeku višegodišnji radovi na uređenju kanala "Šokica" od Aljmaša do stare Drave Bijelo Brdo i stare Drave Sarvaš. Na tom području se nakon razminiranja izvode i zemljani radovi zbog uređenja kanala i obala, za koje su Hrvatske vode izradile obimnu studiju i prezentirale ju javnosti. Glavni cilj svega je popularizirati i podignuti športski i rekreativni ribolov na veću razinu, te time ujedno unaprijediti i kontinentalni turizam naše Županije. Također su i na području Đakovštine revitalizirana jezera Jošava i Mlinac, novouređene ribolovne vode u Semeljcima, te velik broj voda koje se nalaze na području Valpovštine, Donjeg Miholjca, Našica i Baranje. Najznačajnija investicija koja se odvija u 2013. godini u području ribolova je uređenje ribolovne staze na Topoljskom dunavcu, odnosno tzv. Puškašu. Tijekom 2012. godine na Puškašu je po odobrenju Ministarstva poljoprivrede a pod nadzorom Poljoprivrednog fakulteta iz Osijeka, prvi puta izvršen selektivni ribolov krupnih somova i tolstolobika, prilikom kojeg je ukupno ulovljeno oko 6.000 kg krupne ribe.

Restauriran je rukavac Stara Vuka kod Laslova koji će postati ribolovna voda na kojoj će se obavljati športski ribolov. Osnovni zadatak ovog Projekta je bio uređenje starog korita rijeke Vuke. Idejno rješenje predviđa produbljenje starog korita do 3 metra, podizanje i uređenje nasipa sa šetnicom te izgradnju dviju betonskih prelivnica. Ukupna dužina bi iznosila 4,3 km, prosječna širina oko 35 metara, a dubina u prosjeku oko 2,5 metara. Ukupna površina vodenog ogledala iznosit će oko 15 ha, a ukupni volumen vode cca 375 000 m³.

Pored tradicionalnih ribolovnih voda kojima gospodare ovlaštenici ribolovnog prava, u istočnoj Hrvatskoj se u posljednjih 15-stak godina ustalio trend športskog ribolova na malim obiteljskim ribnjacima. Na njima se uglavnom riba prodaje "preko udice" uz plaćanje dnevne dozvole i ulovljene ribe po cjeniku vlasnika te "Catch & Release", odnosno "uhvati i pusti" uz fotografiranje s ulovljenom ribom, osobito kapitalnim primjercima. Mnogi od tih malih ribnjaka su uređenog krajobraza i infrastrukture koji sve više privlače pored ribiča brojne izletnike i ljubitelje prirode što im daje osobiti značaj u razvoju ruralnog turizma. Dokazano je da je športski ribolov u svijetu put k većoj socio-ekonomskoj dobiti za društvo, povećanje dohotka i put za razvoj turizma.

ZAKLJUČAK

Lovstvo

Informacija o organiziranosti i stanju lovstva i ribolova na području Osječko-baranjske županije iscrpan je prikaz stanja ovog izuzetno značajnog segmenta slavonsko-baranjskog gospodarstva. Iz podataka sadržanih u Informaciji vidljivi su značajni pomaci koji su učinjeni kvalitetnom suradnjom Županije i lovačkih društava u mnogim područjima lovstva. Jedan od temelja ove uspješne suradnje nesumnjivo je Program unaprjeđenja lovstva (u daljnjem tekstu: Program) ("Županijski glasnik" broj 8/11. i 2/13.). Temeljna intencija ovog planskog dokumenta, čiji je rok provedbe pet godina (2011.-2015.) jest različitim projektima stvoriti preduvjete za održivi razvoj lovstva na području Županije te omogućiti lovačkim društvima da lakše zadovolje izuzetno visoke standarde koje pred njih postavlja najnovija zakonska regulativa (Zakon o lovstvu i Zakon o veterinarstvu). Ozbilnost kojom je Županija pristupila realizaciji ovoga Programa vidljiva je kroz provedbu projekata obuhvaćenih Programom.

Važnost projekata obuhvaćenih Programom temeljem svojih zahtjeva su lovačka društva prepoznala, a Županija je pozitivno reagirala na iste te je i u 2014. godini izdvojila značajna sredstva u zadovoljavanju potreba lovaca kojima je cilj unaprjeđenje lovstva na području gospodarenja lovištima na području Županije.

Sukladno gore navedenom, važno je naglasiti da je Županija u 2014. godini kroz projekte obuhvaćene Programom izdvojila značajna sredstva kako bi podigla lovstvo našega područja na višu razinu. Županija je u segmentu zaštite divljači sudjelovala u projektu liječenja jelena običnog zaraženog velikim američkim metiljom.

Jedan od najvećih problema koji u mnogome koči razvoj lovstva na području naše Županije su velike štete od divljači na poljoprivrednim usjevima i u voćnjacima. Uzrok tome je prevelika brojnost jelenske divljači, a štete su velike i od svinja divljih. Ova je pojava osobito vidljiva na južnom dijelu ograde uz Park prirode Kopački rit i na sjevernom dijelu Baranje, te je to uzrok velikih šteta na poljoprivrednim kulturama. Korisnik poljoprivrednih površina na kojima je nastala šteta od divljači u najvećem dijelu je Belje d.d. Darda.

U cilju sprječavanja šteta od divljači Zakonom o lovstvu propisane su mjere za sprječavanje šteta od divljači. Mjere su: smanjivanje broja divljači do brojnog stanja koje se može uzgajati u lovištu, osiguranje dovoljne količine vode i hrane za divljač u lovištima, čuvanje usjeva i nasada, izgon divljači s ugroženog zemljišta, ograđivanje zemljišta te uporaba mehaničkih, električnih i kemijskih zaštitnih sredstava, vidljivih i zvučnih plašila, elektronskih detektora divljači kao i ostale uobičajene mjere zaštite za određeno područje i vrstu divljači.

Člankom 95. Odluke o ustanovljenju zajedničkih lovišta na području Osječko-baranjske županije, a u svezi sa člankom 75. stavak 2. Zakona o lovstvu, propisane su uobičajene mjere koje su dužni poduzimati lovoovlaštenici radi sprječavanja štete od divljači. Osim mjera za sprječavanje štete od divljači koje su dužni poduzimati lovoovlaštenici, navedenih člankom 79. Zakona, propisana su prava i dužnosti korisnika zemljišta vezana uz sprječavanje šteta od divljači. Slijedom navedenog, a vidljivo je da samo zajedničkim aktivnostima lovoovlaštenika i korisnika zemljišta na provođenju mjera za sprječavanje šteta od divljači, štete od divljači mogu se smanjiti i dovesti u primjerene, razumne okvire.

Osječko-baranjska županija ima velike mogućnosti u razvoju lovnog turizma kao jednog od najznačajnijih segmenata ukupne turističke ponude Slavonije i Baranje. Temelj ovoj tvrdnji je činjenica da upravo lovišta naše Županije, po broju, vrstama i količini divljači, pripadaju krugu najbogatijih na području Republike Hrvatske. Bogatstvo naših lovišta dobro je poznato i lovcima izvan granica naše zemlje, o čemu svjedoči njihov sve veći interes za organiziranim dolaskom na ove prostore.

U tom kontekstu potrebno je proširiti kapacitete za smještaj gostiju kroz uređenje lovačkih kuća te osnovati specijaliziranu agenciju koja bi organizirano dovodila zainteresirane skupine lovaca iz zemlje i inozemstva te im na sveobuhvatan način prezentirala svu raznovrsnost, bogatstvo i ljepotu slavonsko-baranjskih lovišta.

Ribarstvo

Slatkovodna akvakultura suočena je s brojnim problemima već dugi niz godina. Današnja proizvodnja slatkovodne ribe iznosi 5. 000 tona, a to je otprilike trećina proizvodnje u odnosu na prijeratnu od 16.000 tona.

Ukupne površine ribnjaka na području Osječko-baranjske županije iznose cca 2. 900 ha od čega je u eksploataciji svega oko 1. 000 ha, što ne zadovoljava potrebe tržišta. Tu su brojni, još uvijek neriješeni problemi u slatkovodnoj akvakulturi. Nedostatnost proizvodnje ribe za domaće potrebe, sezonski karakter, nedostatak marketinške koncepcije, siromaštvo asortimana, neuređeno tržište te relativno visoke proizvodne cijene, uzrokovane niskom proizvodnjom i visokim fiksnim troškovima indikatori su stanja u ovoj grani poljoprivrede koji upozoravaju da ona nije tržišno konkurentna.

Koncesionar PP Orahovica investira u ribnjake Donji Miholjac (rekonstrukcija 500 ha površina). Osim toga investiraju u ribnjak Podunavlje u Baranji, te iste stavlja u funkciju.

Strateški nacionalni cilj je očuvati i razvijati samoodrživo slatkovodno ribarstvo, poštujući pri tome tržišne i ekološke zakonitosti. Tržišna načela i konkurentna sposobnost nužnost je hrvatskog slatkovodnog ribarstva u uvjetima deficita slatkovodne ribe na tržištu. Zakon o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu je temeljni dokument za potpore u ribarstvu, te niz operativnih mjera prema EU.

Slatkovodni resursi, ribnjaci (zemljište) i riblji fond u otvorenim vodama je u vlasništvu Republike Hrvatske koja mora različitim mjerama još više stimulirati proizvođače, ovlaštenike ribolovnog prava i nositelje povlastica za gospodarski ribolov za racionalniji i bolji način gospodarenja i očuvanja okoliša, krajobrazne raznolikosti, nacionalnog blaga i kulturne baštine te bioraznolikosti ekosustava. Sve su pozitivniji trendovi u razvoju lovnog i ribolovnog turizma, športskih natjecanja te kulinarskih priredbi u sklopu turističkih zajednica u čemu prednjače slavonsko-baranjski brendovi poput "Ribarskih dana", "fiš paprikaša", "šarana u rašljama", "pečene dunavske ribe" i sl. Diverzifikacijom primarne proizvodnje i prerade ribe otvaraju se nove perspektive razvoja i dodavanje nove vrijednosti ribi kao zdravoj namirnici u ljudskoj prehrani. Ne treba zanemariti ni mogućnost proizvodnje ukrasnih vrsta riba i vodenog bilja za akvaristiku i poribljavanje ukrasnih ribnjaka, te drugih akvatičnih organizama poput rakova, žaba i sl.

Za popravljavanje stanja u slatkovodnom ribarstvu važno je:

- unaprijediti preradu ribe i tržište ribom i ribljim prerađevinama,
- ojačati nadzor i kontrolu kroz ribarsku inspekciju i koordinaciju između Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i ribolovnih organizacija na graničnim rijekama Drava-Dunav,
- znanstveno praćenje stanja u ribarstvu povjereno je ovlaštenoj instituciji Poljoprivrednom fakultetu Osijek, Zavodu za lovstvo, ribarstvo i pčelarstvo,
- kontinuirano poticanje ribiča i ribara na edukaciju i usavršavanje.